

Riktlinjer för: Gatupratare och varu- visningar i Katrineholm.

Riktlinjer 2022-01-01

Reglerna antagna av Service- och tekniknämnden

2021-11-18 § 65

Varför riktlinjer?

Gatupratare, reklamskyltar och varuvisningar är ett populärt sätt att locka kunder och besökare. Gatupratarens syfte är att annonsera tillfälliga erbjudanden och genom det locka förbipasserande in i butiken. Men dessa kan också utgöra problem i stadsmiljön om framkomligheten försvåras för gående eller för dem som ska underhålla gator och gångbanor. Därför krävs riktlinjer för hur uppställning ska ske av lösa gatupratare och varuvisningar. Genom att följa riktlinjerna bidrar det till att vi skapar en tillgänglig, trivsamt, attraktiv och lättorienterad stad.

Om skyltning på annat sätt kan ske, än gatupratare bör detta prioriteras. Då gatupratarens syfte är att annonsera *tillfälliga* erbjudanden bör de inte bli ett permanent inslag i stadsrummet. Syftet med gatuprataren bör inte vara att enbart visa att affären är öppen. Skylten ska visa verksamhetens utbud och varor av tillfällig karaktär.

Varför söka polistillstånd?

Gator, torg och trottoarer, dvs. offentliga allmänna platser, får inte användas för andra ändamål än vad den är avsedd för i detaljplanen. Den allmänna platsen tillhör det offentliga rummet och ska därför vara tillgängligt för alla. För annan användning krävs tillstånd enligt ordningslagen. Därför måste näringsidkare som önskar uteserveringar, gatupratare och varuvisning söka polistillstånd.

Tänk på att:

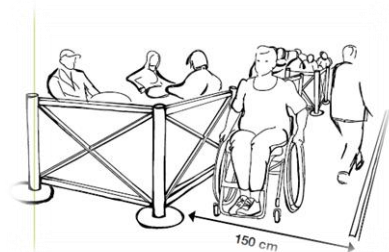
1. Ansökan om tillstånd för gatupratare och varuvisning görs hos Polisen, som tar ut en avgift för att pröva tillståndsärendet. Ansökningsblankett finns på <https://polisen.se/tjanster-tillstand/tillstand-ansok>
Kommunen får sedan yttra sig i frågan. I ansökan ska klart framgå var skylten eller varuvisningen ska placeras, hur stor den är och hur den ska utformas. Tillstånd beviljas normalt för ett år och kan förlängas ett år i taget. Beviljat tillstånd kan återkallas av Polisen.
2. Skyltar som sätts upp utan skriftligt tillstånd, eller i strid med villkor i tillståndet och efter muntligt påpekande kan beslagtas.
3. Giltighetstid enligt datum på tillståndsbevis. Tillståndet får ej överlåtas till någon annan och ska uppvisas om detta krävs.
4. Om regler och villkor som gäller för upplåtelsen ej följs, återkallas tillståndet med omedelbar verkan, varvid någon uppsägningstid ej tillämpas.

Avgift för nyttjande av offentlig plats

För att få sätta upp gatupratare, varuvisning måste du också betala en avgift till kommunen. Det regleras i taxan för upplåtelse av offentlig plats. Katrineholms författningssamling nr 4.10.

Kvalitetskrav och regler för att sätta upp lösa reklamskyltar på allmän platsmark

1. Uppsättning av gatupratare, varuvisning kan medges efter husvägg på gångbana med sådan bredd att hinder eller andra olägenheter inte uppstår. Minst 1,5 meter av gångbanans bredd ska vara fri från hinder.
2. Uppsättning av gatupratare på gågata och gångfartsgata får inte ske mot husfasad, utan ska placeras i möbleringszonen. Den zonen är ofta i linje med träd och belysningsstolpar, ca 3 meter från husvägg. Detsamma gäller på gator med gång- och cykelbana närmast fasaden. Övriga platser inkl. Stortorget ska gatuprataren vara placerad vid husfasad.
3. Gatuprataren ska vara placerad i direkt anslutning till egen butik eller verksamhet. Den ska vara estetisk tilltalande, hållas ren och innehålla lättläst aktuell information. Budskapet ska endast avse verksamhetens utbud/tjänster. De får ej uppfattas som en hänvisningsskylt. Reklam m m får inte vara blinkande, rullande, snurrande, flaggande, vippande eller ha rörliga delar.
4. Gatuprataren ska vara svart, utformad så den inte vållar skada vid kollision eller vid passage. Reklamdelen på skylten får vara maximalt 50 x 70 cm och ha diskreta färger. Gatuprataren får vara max 65 x 135 cm och ska ha cirkulär bottenram (diameter max 65 cm) mot marken och en sarg om 10-20 cm.
5. Endast en gatupratare per näringsidkare får ställas ut vid varje entré till butiken. För gallerior gäller att endast en gatupratare får ställas ut vid varje entré till gallerian.

6. Gatupratrare får inte sättas upp så att den hindrar eller försvårar renhållning och vinterväghållning. Ägaren till gatupratrare ska själv ansvara för att ta bort gatupratrare när det behövs för renhållning, vinterväghållning, gatu- och ledningsarbeten med mera.
7. Varuvisningar innebär att du som näringsidkare kan exponera varor i marknadssyfte eller för utsmyckning. Varuvisningar ska placeras i anslutning till butikens vägg, dock ej längre än butikens väggmått. Upplåtelse ges för en yta av max 0,65 x 5 meter lång plats. Dispens kan i undantag ges för större yta. Regler för fri passage m m är samma som för trottoarpratrare. Allt ska tas bort efter affärstidens slut. Om någon typ av livsmedel ska säljas ska livsmedelslagstiftningens allmänna krav tillämpas.
8. Blomkrukor, varuvisningar och liknande ställs på trottoaren intill husvägg (max 65 cm ut från vägg). Dessa ska ha en tung svart sockel/sarg/fot på 10 -20 cm höjd. Dessa får inte hindra personer eller utföra risk att personer ramlar eller skadas. Marschaller, levande ljus, bör undvikas helt, men om de används ska de placeras i tunga behållare med täckande skydd runt om.
9. Kommunen fråntar sig allt ansvar för skador som till följd av lämnat medgivande till markdisposition, kan drabba tredje man.
10. Markiser ska placeras så att underkanten är minst 2,2 meter över gångbanan. Fasadflaggor ska vara placerade så fri höjd är minst 2,2 meter och max 0,65 m ut från vägg.
11. Har du tillstånd för markupplåtelse med krav på staket, t.ex. uteservering, ges inget tillstånd för fristående gatupratrare utanför staketet. Skyltning innanför godkänt staket följer inte dessa regler.
12. Mattor bör undvikas utanför butik, då de kan orsaka fallolyckor.
13. Cafébord och stolar är inte lämplig utsmyckning om det inte rör sig om café- och restaurangverksamhet. Cafébord och stolar betraktas/likställs som uteserveringar och måste därför vara avgränsade och tydligt markerade för att inte skapa problem med tillgängligheten. Bord och stolar kräver alltid att man följer riktlinjerna för uteserveringar. Se riktlinjer för uteserveringar.
14. Varor utanför butik ger ofta ett trevligt inslag i stadsmiljön men blir ofta även ett hinder för tillgängligheten. Föremål ska placeras direkt vid fasad och som har mått på max 65 cm från fasad samt ha en solid botten eller har en tvärså/sarg på alla åtkomliga sidor. Det gör att synskadade kan använda fasaden som ledstråk. Inga varor eller delar av varor får nå utanför sargen.

Kontakt för ytterligare information:

Katrineholms kommuns Kontaktcenter står till tjänst med ytterligare upplysningar, 0150-570 00 eller maila till: kontaktcenter@katrineholm.se